

Zminijietna

www.zminijietna.org

Vol.5 Nru.11

Lulju-Settembru 2011

40c

L-Unjoni Ewropea fethet it-triq għall-izmantellar ta' Ewropa Soċjali u Ekoloġika. L-Istrateġija Ewropea 2020 u l-pakket ta' Governanza Ekonomika Ewropea (Euro Plus Pact) huma lkoll proġetti b'vizjoni neoliberali.

Il-pakkett *anti soċjali* ta' Governanza Ekonomika Ewropea, li oriġinarjament gie propost mill-Kancelliera Angela Merkel u l-President Nicholas Sarkozy, gie approvat fil-Parlament Ewropew b'maġġoranza sempliċi tal-membri. Il-grupp tax-Xellug magħmul mis-Soċjalisti, il-Hodor u x-Xellug Magħqud ivvutaw kontra il-pakkett shih kif propost, filwaqt l-grupp tal-lemin u persentaġġ kbir mill-grupp ta' liberali (PPE u ALDE) ivvutaw favur dan il-pakkett ta' miżuri 'anti soċjali' b'mod shih.

L-alleanza fuq in-naha tax-xellug ta' l-ispektru politiku fil-Parlament Ewropew sejhet dan il-pakkett 'anti-soċjali', li se jwassal biss biex tiżdied aktar id-disparità fil-qasma soċjali fl-Istati membri. Saħqu li l-pakkett ta' governanza ekonomika huwa soluzzjoni żbaljata għall-kriżi ekonomika u għall-istabilità fl-Ewro.

Fil-fatt il-proposti li fih il-pakkett, li jvarjaw minn l-abolizzjoni tal-ftehim kollettiv u ta' *Labour price index*, iż-żarmar ta' sistemi pubbliċi tal-fond tal-pensjonijiet u l-privatizzazzjonijiet ta' aktar servizzi pubbliċi, mhumiex xi soluzzjonijiet ġodda fil-dinja globalizzata ta' llum, anzi huma proposti 'antikwati' li f'hafna pajjiżi fl-Amerika Latina, fl-Afrika ta' Fuq u oħrajn ġew irriġettati mill-poplu stess permezz ta' mobilizzazzjoni massiva ta' nies, movimenti, partiti u għaqdiet tas-soċjetá civili li lkoll ikkonfrontaw il-politika Neo Liberali, għal waħda soċjali u sostenibbli.

Il-kliem li uża sehibna Jose' Gabriel Ortiz Zelada mill-Gwetemala, fl-intervista magħna, biex jiddeskrivi dan il-fenomeno tan-Neo liberalizmu, li hafna esponenti tal-lemin jiftahru bih, anke f'Malta, jgħid hekk li "*In-Neoliberalizmu faqqar il-poplu u kisser is-saħħa ta' l-Istat li jipproteġi l-haddiema u l-familji tagħhom. Il-kumpaniji hadu kmand assolut ta' dak li jrid isir. In-Neoliberalizmu mhux is-soluzzjoni għal prosperità ta' nies, imma*

ADDIO GĦAL EWROPA SOċJALI U EKOLOĠIKA

mhux biss mhux is-soluzzjoni, imma faqqar u seraq ir-riżorsi tal-popli".

Jidher allura li esponenti tal-Gvern għadhom ma tghallmux. L-istess qed jġri fl-Ewropa llum, min seraq flus il-poplu mhux talli ma ta xejn lura lis-soċjetá, talli gie mitmugħ flus il-poplu biex isalva minn falliment. Il-kumpaniji jridu li jkollhom kontroll assolut fuq il-kuntratt ta' xogħol mingħajr indhil trejdnjonistiku jew ta' l-Istat. Iridu li ż-zieda fil-pagi jkun sugġett għall-intrapriži privati li jiddeċiedu huma, meta u kif għandhom jizdiedu. Iridu li zieda għall-ġholi tal-hajja tispicċa. F'kelma oħra jridu politika ekonomika li thares biss l-interess tal-banek, is-settur privat u swieq finanzjarji, u mhux li thares l-interess tan-nies tax-xogħol, familji u pensjonanti.

Fil-fatt dan il-pakkett m'għandu x'jaqsam xejn ma' demokrazija u hafna aktar ma' l-kuncett ta' Ewropa soċjali u ekoloġika.

Il-Partiti tal-Hodor (European Green Parties) sejhu il-vot miksub bhala "falliment biex jidhllu miżuri li jġġeneraw dhul iehor b'taxxi ġusti u effettivi fuq setturi oħra ta' l-ekonomija biex jibbilanċjaw il-baġits". Komplex biex qalu li dawn il-miżuri ser jispiċċaw jolqtu l-aktar daww vulnerabbli fis-soċjetá.

Il-blokk tax-Xellug Magħqud (GUE/

NGL) qal li dan il-pakkett "ma għandu xejn x'jaqsam ma' demokrazija, u mhux l-inqas ma' Ewropa soċjali u sostenibbli. Qal li rridu hu patt soċjali ta' progress u żvilupp li johloq xogħol diċenti, drittijiet aktar tax-xogħol, u li jġġieled il-faqar u l-inugwaljanza soċjali.

Il-Grupp tas-Soċjalisti (PSE) qalu li l-problema mhix l-Ewropa, imma d-dominanza tal-konservattivi fiha. Komplex biex qalu li l-ossessjoni għal qtugħ fil-miżuri ta' awsterità hallew fil-ġenb il-bżonnijiet soċjali tal-popli Ewropej.

Huma ta' dispjaċir ninnotaw li f'Malta l-Partit fil-Gvern appoġġja l-pakkett ta' miżuri 'anti soċjali', kif ukoll hareġ biċ-ċar li żewġ Membri Parlamentari Maltin fil-UE mill-kamp Nazzjonalista ivvutaw favur. Għalina l-posizzjoni li ha l-Gvern Malti u żewġ MEPs hi waħda li tmur kontra l-interess tal-haddiema u l-familji tagħhom.

L-istess din il-posizzjoni ma tawgurax tajjeb għall-Ewropa Soċjali u Ekoloġika.

Minn hawn nappellaw il-haddiema, nisa, zaġġaħ u pensjonanti biex jekk vera jridu l-bidla jivvutaw għaliha. Bidla għal Ewropa Soċjali u Ekoloġika tista' sseħħ biss b'vot favur MEPs b'vizjoni Xellugija u Hadra.

Purchase a documentary DVD on Cuba today from the Malta Cuba Society

-The Day Diplomacy Died
-Mission Against Terror
-One Man's Story

Philip Agee, Cuba and the CIA

Read the synopsis on:
www.maltacuba.com

8 euros each or buy all 3 for 20 euros
contact: maltacuba@gmail.com 79283716

Ġewwa ...

- Evarist Bartolo MP: Fejn sejra il-Knisja?
- Nighat Urpani dwar il-kwistjoni Erasmus

Kitbiet minn ...

A. Pert
Mary Anne Zammit
Sammy Camilleri
Edward Decelis
Alfred Consiglio

Żewġ Uċuh Tal-Munita 'Neo-Liberali'

Dhalna f'ċiklu li jirritorna għal stil *neo liberali* ta' ħajja; b'faqar, min-nuqqas ta' kura, edukazzjoni, nutriment, u xogħol fost il-masses. Dan kien inqata' fit-tieni nofs tas-seklu 20 bil-politika xellugija tar-regoli ndustrijali, ekonomiċi, soċjali, u ċivili. Dik il-mixja progressiva giet imbuttata lura fl-aħħar snin, bit-tneħħija jew nuqqas ta' osservanza tar-regoli, bit-tmexxija liberali għida tal-lemin.

Il-politika neo-liberali thaddan it-twemmin ta' libertá fin-naħa ekonomika, u hija tal-fehma konservattiva fir-rigward tad-dinjá tal-persuna ndividwali.

Politika vojta mir-rispett lejn il-libertajiet personali taċ-ċittadin komuni, u mfawra b'imhabba tbaqbaq għall-profitti akkost ta' kollox, għan-nies tal-flus. Fil-qasir jfisser "libertinaġġ fil-qasam ekonomiku, u restrizzjoni tal-libertajiet umani bażiċi taċ-ċittadini".

Waqt li l-progress tad-drittijiet ċivili, umani u trejdunjonistiċi ndividwali jiġġammja, gvern neo-liberali jagħlaq għajnejh għar-regoli ekonomiċi, u jhalli l-qasam ekonomiku f'libertá li jahdem qisu deregolat, għal qliegh massimu bla ma jqis l-interess soċjali u nazzjonali.

Bil-mentalità tas-suq libertin għew privatizzati l-ażjendi statali biex il-kumpaniji privati ma jsibux kompetizzjoni minn barra ċ-ċirku tagħhom, meta jridu jgħollu l-prodotti u servizzi għal aktar profitti. L-istat tilef id-dhul fil-finanzi li kienu jirrendulu dawk l-ażjendi għall-baġit tiegħu, u s-soċjetá tilfet l-element soċjali ta dawk l-entrapriżi, u tmermirilha l-effett kompetittiv tagħhom fis-suq. B'dan l-aġir u bl-iskuża tal-globalizzazzjoni, haddiema

Ħsibijiet

ta' Edward Decelis

Ajruplani tal-gwerra

Diversi ajruplani militari jew tal-gwerra ta' spiss qed jillandjaw fl-ajruport ta' Malta u jtriu fl-ispazju tal-ajru Malti. U dan bi ksur sfaċċat tal-Kostituzzjoni ta' pajjiżna.

Niftakar sew kif iż-żewġ naħat tal-parlament lokali kienu wiegħdu u halfu li se jagħfsu u jharsu l-kostituzzjoni ta' Malta u n-newtralitá ta' pajjiżna.

Tajjeb li kieku l-membri parlamentari taż-żewġ naħat jagħtu spjegazzjoni ċara u jgħidu għaliex naqsu mid-dmir u l-obbligu tagħhom lejn pajjiżna u lejn l-istess nieshom.

Air Malta

Taht l-iskuża ta' ristrutturar u l-proċess tiegħu, l-Air Malta qed thaddem magħha lil ċertu Ray Hart u Neale Anderson allegat diretturi tal-kumpanija "Catalyse". U dan wara l-hatra ta' barrani iehor Peter Davies bhala l-kap eżekuttiv.

Dawn it-tlieta ma humiex ċwieċ Maltin u għaldaqstant wiehed jimmaġina

qed ikunu rikattati jaċċettaw sfruttament skandaluż.

Bl-istess linja libertina thallew jinkisru regoli finanzjarji nternazzjonali, biex b'attivitajiet illegali, banek kbar famużi xorbu gliegħ immensi ta' flejjes fi proġetti immaġinarji mpossibbli, u holqu l-kriżi finanzjarja tremenda prezenti,

li minnha xkattaw il-problemi ekonomiċi mad-dinja kollha. Komplex jissikkaw l-għafsa tal-kriżi m'ghonq il-haddiema, b'mizuri ta' kull tbatija mmaġinabbli.

Rajna l-istraġi li hallew gvernijiet li addottaw politika ekonomika neo liberali li bl-istess tendenza rresponsabli, mexxew attivitajiet korrotti u mhux vijabbli li fallew l-istat bid-djun esaġerati li l-kotra prezenti u tal-generazzjoni ta' wara, se jkollhom iħallsu minn imnieherhom.

Dak il-falliment totali tal-ekonomija neo-liberali farrak is-sistema. Għadha tferfer għax

u jistenna li l-hlas fenomenali tagħhom jew lilhom se jkun wiehed loġiku u ġust, dejjem skond kif l-Air Malta nefhet il-kapaċitajiet u l-esperjenzi tagħhom.

Spiza kbira bħal din, b'dawn it-talin fit-tmun tat-tmexxija ta' l-Air Malta se thalli lill-kumpanija tal-ajru tagħna bla nifs u li għaliha se jhallsu l-haddiema tagħha billi se jiġi tterminat l-impjeg tagħhom.

Meta wiehed iħares il-quddiem, il-prospetti tal-futur ta' l-Air Malta, ma tantx jidhru sbieħ. Esperjenzi ta' barranin li mexxew azjendi lokali, kellna bizzejjed. U jidher li dan it-trio ma hux se jkun xi wiehed eċċezzjonali.

Jekk issa se nċedu għal dan ir-rikatt fejn il-haddiema Maltin se jittilfu hobżhom għall-benefiċċju tal-barranin, allura vera spiċċajna, u ma baqa' hadd li jiddefendi l-interessi tagħna l-haddiema u oħrajn.

Sette Giugno

Is-Sette Giugno ġie kkommemorat fil-kwiet u bla ebda mportanza fil-ġnien ta' Hastings. Dan il-jum li huwa wiehed kbir fit-tifsira tiegħu u b'sinjifikat li halla niket u sogħba għall-martri tiegħu. Kien jixraq li jkun imfakkur b'aktar qima. Ix-xellug f'pajjiżna jinhtiegħ li jkollu aktar grinta u tifkiriet bħal dawn għandhom isibu ruhhom fuq l-aġenda tiegħu.

minn A. Pert

gvernijiet influwenti qegħdin jippruvaw isalvawha billi jippumpjaw fiha trilljuni ta' dollari li jriduhom jithallsu lura bit-taxxi u saġrificċji ta' l-gholi tal-ħajja, qgħad u xogħol prekarju tal-kotra, għal medda twila ta' snin li ġejjien.

Din it-tbatija finanzjarja u fizika mposta mis-sistema ekonomika neoliberali fuq il-kotra, hija spiss aggravata b'izjed saġrificċji psikoloġiċi/morali, bil-projbizzjoni jew limitazzjoni tad-drittijiet umani u ċivili tagħha. Dawn jixxekklu biċ-ċensura fuq l-istampa, ix-xandir, il-letteratura, u kif ukoll bin-nuqqas tal-libertajiet ċivili, u bil-helsien ristrett

Veru li s-Soċjaliżmu miet?

Qed nghixu f'ordni soċjali moribond li jagħmel minn kollox biex id-deffien potenzjali tal-haddiema jnessi lill-haddiema li għandhom storja. Li tikkalzra lill-klassi tal-haddiema fil-prezent immedjat, huwa ekwivalenti li ġġieghla titef is-saħħa tagħha għal kollox ... għax il-klassi tal-haddiema hija klassi storika jew xejn.

Xi erwieħ xettiċi jarawha stramba li aħna nipubblikaw xi esperjenza mill-istorja tal-haddiema. Fid-dinja tal-lum l-istampa "uffiċjali" tgħoxa bil-ferħ bil-"mewt" tal-soċjaliżmu u l-komuniżmu. Ir-rebħa definnittiva tas-suq hija aċċettata anke minn partiti li jsejju lilhom soċjalisti, u fejn it-tmien tal-qasma fi gruppi opposti suppost tiftaħ il-prospetti vast invinċibli, armonjuż u ta' żvilupp bla tarf tal-kapitaliżmu, li jġib helsien u prosperitá lil kulhadd matul il-mogħdija tiegħu.

Għaliex f'dinja hekk, għandna niddedikaw hin lit-taqtiegħat rivoluzzjonarji tal-haddiema matul is-snin? L-istorja mhix newtrali; issir mill-klassijiet soċjali li jagħtuha l-orjentazzjoni tagħhom. Il-bnedmin jagħmlu l-istorja tagħhom. Id-destin tal-umanità jiddependi fuq l-ażjoni jew n-nuqqas ta' heġġa tal-klassijiet haddeniġa, kemm jekk timxi lejn progress jew lejn dekadenza terribbli u distruzzjoni.

Il-kapitaliżmu llum, bil-fazi tiegħu ta' falliment, bis-sensjela ta' gwerer dinjin, krizijiet permanenti, u disintegrazzjoni soċjali, issa huwa mument deċiziv fl-

tal-assoċjazzjoni u l-moviment personali.

Dawn ir-restrizzjonijiet jillimitaw l-iżvilupp ta' moħħ il-kotra, u anke jaslu li jindotrinaw fid-direzzjoni ta' 'establishment'. Eżempju sempliċi b'riħa fundamentalista ta' din it-tattika, rajnieħ dan l-aħħar f' Malta meta protagonisti tal-libertinaġġ fil-qasam ekonomiku/kummerċjali kienu strumentali biex twaqqaf il-front politiku-religjuż, li kkonfronta l-introduzzjoni tad-dritt ċivili tad-divorzju. Jippruvaw b'kull mod jeskludu liċ-ċittadini mill-partecipazzjoni hielsa soċjali u/jew religjuża/politika/ kulturali/etc. Iċaħħdu wkoll il-persuna mill-ħajja ċivilizzata familjari u privata tal-għażla tagħha.

Dawn l-għamad u sarimi u manetti u mażżri tal-istat neo-liberali jizvivjaw u jaljenaw lill-maġġoranza tal-poplu mill-konsegwenzi li qed tbat mill-politika tal-libertinaġġ fl-ekonomija, u jillimitaw kemm jista' jkun il-possibilitá li jsiru kuntatti effettivi f'għaqdiet li jistgħu jikkontestaw dak l-ghelt. Bl-istess għan tal-aljenazzjoni u direzzjoni tal-massa, n-nuqqas ta' jeddijiet ċivili/umani personali jzommu l-familji tal-kotra l-bogħod mill-idejiet u żviluppi ċivili u soċjali, biex jikkunslaw bil-qagħda teħzien tal-ħajja tagħhom, u biex b'sens żgwidat ta' sottomissjoni jikkonservaw l-istatus anti-riformista li jzomm is-setgħa effettiva f'idejn in-nies li jixxalaw bl-inganni tal-belli liri f'biljuni ta' Ewros, u jmeċilqu l-'gravy' tal-libertinaġġ tal-ekonomija tas-suq isuq.

minn Alfred Consiglio

istorja. Fir-riskju llum hemm xejn anqas mid-destin tal-umanità. Is-sopravivenza tal-kapitaliżmu sa tkaxkar lill-umanità f'abbiss fond ta' gwerra, karistija u qerda.

Id-disfatta tal-haddiema fir-Russja bil-kapitaliżmu statali halliet it-triq beraħ għal era l-aktar kiefra fl-istorja. Il-miti tal-kapitaliżmu ttrijonfaw kullimkien. Sa mill-1989 il-mit tal-komuniżmu fil-blokk Sovjetiku kien midfun taht irrovini tal-kollass tal-ekonomija Russa biex ikun mibdul bil-gideb sfaċċat.

Anke f'nofs dan kollu, il-kuxjenza klassista tal-haddiema ma tgħibx kumpletament. Minoranzi dejjem jidhru biex jibbilanċjaw u jippreparaw il-kundizzjonijiet għar-rebħa li tkun ġejja. Il-haddiema ma jisparixxux. Huma klassi sfruttata, u r-reżistenza tagħha lejn l-isfruttament tkompli anke jekk temporanjament tkun aljenata mill-għan rivoluzzjonarju tagħha.

It-taqtiegħat bla preċedent tal-passat huma hemm biex juru li l-ġlieda mhix xi hrafa tal-passat, ta' interess biss għal tixbieħ nostalgiku. Il-qawmien tal-haddiema, li soċjalisti distinti hasbu li kien midfun u ridott għal stat ta' ikona, huwa hemm biex juri li l-pożizzjonijiet tax-xellug ma kienux u m'humix sempliċiment "utopja" ta' ftiit għallieħa bla ndiema. Il-proletarjat illum m'hux xi hrafa imma realtà ħajja.

Editorjal

Il-kriżi, l-protesti u x-xellug

Id-dinja kapitalista tinsab fl-agħar kriżi finanzjarja mit-Tieni Gwerra 'l hawn. Għaliex ix-xellug ma mexxielux jilqat din l-opportunità tad-deheb u jkisser sistema krudili li mponiet mizerja, għawg u tbatija fuq il-maġġoranza tal-popli u ppremjat lill-hallelin, lill-ispekulaturi u l-politiċi korrotti?

Il-popli qeghdin iqumu kontra din is-sistema, anzi kontra l-gvernijiet li huma qaddejja ta' din is-sistema. Qeghdin naraw l-irvellijiet fil-Greċja, il-mijiet ta' eluf miġbura fil-pjazez ta' Spanja, l-istrajkijiet kbar fir-Renju Unit. Imma m'ahniex naraw il-partiti li jsejhu lilhom innifishom xellugin imexxu dawn il-protesti, m'ahniex narawhom l-avangwardja tal-haddiema.

It-twegiba forsi tinsab fil-fatt li l-Partiti xellugin ta' l-Ewropa, is-Socjalisti u anke f'certi każi l-Komunisti, għaddew mit-trawma tal-waqa' ta' l-Unjoni Sovjetika. Bdeu jemmnu l-gidba li l-kapitalizmu ttrijonfa u li ma kienx fadal żmien għall-ideologija.

Rajna lil dawn il-partiti jbiddu isimhom, qishom jisthu mill-imghoddi glorjuż tagħhom, u jigrū

lejn iċ-ċentru tad-dinja politika. Bdeu ihaddnu l-politika neo liberali tas-suq hieles u jwarrbu s-socjalizmu u s-solidarjetá.

Uhud minn dawn il-partiti rebhu l-elezzjonijiet u bdew imexxu. Mhux bhala xellugin imma bhala ċampjins tal-kapitalizmu. Il-partiti u gvernijiet Konservattivi dejjem kienu qaddejja tas-sidien tal-kapital u l-hidma tagħhom dejjem kienet favur il-klassi tal-flus.

Il-partiti u gvernijiet tax-xellug, meta "kkonvertu" għan-neo-liberalizmu u s-suq hieles, dahlu f'nasba u spicċaw lsiera tal-klassi tal-flus. Meta faqqgħet il-kriżi finanzjarja fl-Ewropa kellna gvernijiet Konservattivi u tal-lemin, qaddejja tal-banek u s-sidien tal-kapital u kellna gvernijiet "taparsi xellugin, imma lsiera tal-banek".

It-tnejn għazlu l-istess medicina, mposta mill-IMF u l-banek. Il-piż tal-kriżi kellhom iġorru il-popli b'pagi baxxa, xogħol prekarju, sensji, tnaqqis tal-pensjoni, židiet fil-prezzijiet ta' kollox, privatizzazzjoni u miżuri oħra t'awsteritá.

Mhux ta' b'xejn li l-popli li

qeghdin jiġġieldu dawn il-miżuri selvaġġi mhumiex jaraw il-partiti li ttradew ix-xellug bhala alleati tagħhom. Fost in-nies hemm il-Komunisti, Laburisti "qodma", socjalisti li baqgħu "socjalisti" u li qeghdin jiksibu r-rispett u l-appogg tal-popli.

Il-folol enormi li kkampjaw fil-piazza ewlenija ta' Madrid u li bdew jissejhu "l-indinjati" wrew ċar li l-Partit Socjalista fil-gvern mhux tagħhom u mhux magħhom.

L-istess il-haddiema fid-dimostrazzjonijiet kbar f'Ateni kontra l-gvern Socjalista Grieg. Waqt li fil-Portugall il-poplu ta' tkaxkira lis-Socjalisti fl-elezzjoni generali.

Fir-Renju Unit il-Partit Laburista huwa fl-oppożizzjoni. Il-protesti u l-istrajkijiet qeghdin ikunu organizzati mit-trejd unjins. Imma hafna haddiema qeghdin jsostnu li jekk il-Partit Laburista ma jappoggahomx, it-trejd unjins għandhom iwaqqfu l-flus kbar li jagħtu kull sena lil dan il-partit. U m'hemm dubju li l-partit fuq dawk il-flus jiddependi.

Il-haddiema u l-popli jridu li l-partiti tax-xellug immorru lura għall-għeruh tagħhom, jaqtgħu il-ktajjen tal-jasar mill-banek, u jerggħu isiru l-veri difensuri tal-haddiema, tal-pensjonanti, tal-batuti, tad-dghajfa u l-emarginati u ma jibqgħux qaddejja tas-sidien tal-kapital.

L-Għaqda Żminijietna -Lehen ix-Xellug

Żminijietna -Lehen ix-Xellug huwa moviment xellugi u jinkludi membri tal-Partit Komunista, il-Partit Laburista, l-Alternativa Demokratika, haddiema, akkademiċi, studenti, trejd unjoni, ġurnalisti u pensjonanti.

Żminijietna hija l-lehen tax-xellug. Il-mira ewlenija hi li l-għaqda jkollha preżenza ikbar fis-socjetá permezz ta' attivizmu minn perspettiva xellugija, b'emfażi fuq il-prinċipji ta' l-ugwaljanza, ġustizzja socjali u sostenibiltá ekoloġika.

Kull korrisondenza għandha tintbagħat fl-indirizz PO Box 35 Sliema fuq jew zminijietna@yahoo.com

Il-kitibiet fir-rivista huma l-fehmiet u opinjonijiet tal-kitieba u mhux bil-fors jirriflettu l-policy ufficjali ta' l-Għaqda Żminijietna.

Il-gazzetta Żminijietna hija pubblikazzjoni ta' l-Għaqda Żminijietna. Disinn: KoPri Kooperattiva Ltd. Stampar: Union Print, Marsa.

Students paying the price for someone else's blunders?

Erasmus programmes supports European cooperation in eight areas, from school to higher education, from new technologies to adult learners. The purpose of this higher education section of SOCRATES II ("ERASMUS") continues and extends the European Community Action Scheme for the Mobility of University Students (the "ERASMUS programme"), established in 1987.

It is named after the philosopher, theologian and humanist Erasmus of Rotterdam (1465-1536). An adversary of dogmatic thought who worked tirelessly in all fields of human endeavor. Erasmus lived and worked in several parts of Europe, in quest of the knowledge, experience and insights which only such contacts with other countries could bring. By leaving his fortune to the University of Basel, he became a precursor of mobility grants. ERASMUS contains a wide range of measures designed

1. To support the European activities of higher education institutions
2. To promote the mobility and exchange of their teaching staff and students.

'Last June students who planned to study abroad were informed that they were to receive a €300 grant per month...' as reported in August, 2010: (<http://www.timesofmalta.com/articles/view/20100813/local/erasmus-students-still-in-the-dark.322186>)

Applications were submitted, but there is no guarantee that they will be processed and effected. Students who applied last year are still waiting for a satisfactory reply from any valid source they can. About 77 of

them have opened a *face book group* called 'Erasmus?' in a hope to gather some information. From time to time some members of the group post some pieces they gather from various sources. Some of them are also meeting several organisations to be able to avail themselves of the programme, they so eagerly applied for. Following are some of the posts and comments I found in the facebook group, they gave me access to.

"The publication of the selection results and the green light on the continuation of the award procedure in 2011 will be possible only once the Commission decides to fully lift the programme suspension.. Last scholastic year (2009/2010), funds for EUPA, the national agency responsible for the administration of Erasmus were suspended by the European Commission on account of mismanagement. Since then, the ban has not been officially lifted, yet applications for Erasmus have still been issued.

Besides the fact that Malta has been blacklisted by many other countries and inevitably has developed a horrendous reputation, many deadlines of foreign universities have long expired and yet no information regarding this issue is being published.

This silence on behalf of all those representing the Maltese Erasmus programme is unbearable! If the ban has not been officially lifted and the call for applications has nevertheless been issued, is some deceptive attempt to redeem their wrong doings? Whose responsibility is this mess? Please come forward and hold yourself accountable! It is due time students

stop suffering the consequences of others and be granted what is rightly theirs!"

Last year the students did a petition and presented it to parliament, basically it explained to parliamentarians that they want their rights back, and that they expect more from them to solve the problem.

A student who went to Ireland on Erasmus programme last year, extended his support to the group and informed them that he is willing to help if they want to do it again - and he will do it with all his heart since his 'Erasmus experience was beyond fantastic.'

But it's not Erasmus applications and funds the only effected, there are many other programmes being effected, and few more people wading in the dark. Ms. Azzopardi from an NGO added, "It's not only Erasmus. The funds suspension concerns many NGOs who are involved in Youth in Action Programmes. European Voluntary service is one of them.

The suspension was partially lifted for 1st April deadline applications, which meant that after one year of not submitting any applications, we could once again apply for YiA projects. All who submitted applications are still waiting for the complete lifting of the suspension, so that the result of the local selection of projects can be announced. Meanwhile there was another deadline, 1st June, and again more applications were submitted."

EVS volunteers who are supposed to start working on Maltese projects, supposed to start in July are still in the

dark. The situation is very frustrating.

It seems like the more people actively participate, the more the obligation will be felt by those responsible, to do something about it. Please get the message across, thank you.

Nighat Urpani- AD spokesperson - 'Social Development and Health'

Ittra lill-Editur

Economic Independence

Every country should be economically independent. Some countries are lucky, they have raw materials. These countries, by selling their raw materials can assert a decent income. Other countries like Malta, who do not have raw materials, find it difficult to be economically independent.

What I suggest is that such countries would ask the countries of the United Nations to allow them to produce a particular commodity without outside competition. Thus for instance Malta could have its own factories producing certain types of medicine.

The standard and price of these medicines would be controlled by the United Nations and the international trade unions. If such a thing were to happen, the country in question would be able to provide all the social services and also the living wages to all the workers.

The same thing on a smaller scale could take place within the European Union. Let's hope we shall soon be economically Independent on this matter.

Josephine Gatt-Ciancio
Kalkara

“Nibza le, imma mheddend kontinwament”

Din l-intervista minn l-ghaqda Zminijietna setgħet is-seħħ bis-saħħa tal-Koperattiva Kummerċ Ġust. Jose Gabriel Ortiz Zelada kien il-mistieden ewlieni għal seminar organizzat mill-KKG, f'imkien ma' rappreżentanti oħra mir-Repubblika Ċeka, Germanja u l-Awstrija. Il-konferenza f'Malta trattat it-tema ta' kampanja 'I shop fair', li trattat l-isfruttament dinji tal-haddiema. Jose Gabriel ta' diversi taħdidiet biex iqajjem kuxjenza dwar il-kundizzjonijiet miżeri li jahdmu f'ihom il-haddiema fi Gwatemala partikolarment fl-industrija tal-fjuri.

Jose' Gabriel Ortiz Zelada, hu Direttur ta' organizzazzjoni li taħdem favur id-drittijiet tal-haddiema fi Gwatemala. Fiha hemm jahdmu ma' 20 persuna. L-isem ta' l-organizzazzjoni hu "CEADEL", Centru ta' studji favur l-iżvilupp lokali, u taħdem fil-promozzjoni għad-difiża ta' drittijiet tal-haddiema, tan-nisa u kontra 'child labour'. Il-haddiema nisa u żagħżagħ huma fost l-aktar milquta minn kundizzjonijiet diżumani fl-industrija ta' tessuti, fjuri, frott, haxix u servizzi domestiċi ġewwa l-Gwatemala.

L-organizzazzjoni giet fondata fl-1998, u bdiet tiffunzjona fl-1999. Għandha ufficċju centrali u żewġ ufficċini oħra minn fejn joperaw. L-ewwel bdew jahdmu fuq riċerka biex jifhmu aktar ir-realtà tal-kundizzjonijiet tal-haddiema. Bdeu jizviluppaw *training capacity building processes* dwar id-drittijiet u l-obbligi tal-haddiema, aktar parteċipazzjoni attiva min-nisa u s-soċjetà nġenerali u dwar 'gender'. L-Organizzazzjoni toffri ukoll taħriġ lin-nisa biex jiehdu hsieb il-kura tagħhom, u b'zonnijiet ta' kull jum skond l-esiġenzi tagħhom.

Joffru ukoll pariri legali u jmxexxu numru ta' investigazzjonijiet dwar l-abbużi li jseħħu fuq il-haddiema. Ir-rapporti ta' abbuż jiġu ppublikati fil-midja, gazzetti u f'kampanji mmexxija mill-movimenti soċjali ġewwa l-Amerika, minhabba li hafna mill-prodotti huma esportati lejn dan il-pajjiż. Filwaqt li jqajmu kuxjenza, jkun qed jeżerċitaw pressjoni fuq il-kumpaniji biex jagħtu kundizzjonijiet diċenti ta' xogħol lill-haddiema tagħhom.

Kif spjegalna sew Jose minn meta bdew dawn il-kampanji nġiebu diversi riżultati pożittivi fejn hafna mill-kumpaniji m'għadhomx jhaddmu t-tfal, saru jagħtu dritt tal-maternità u diversi drittijiet soċjali oħra. Il-problema tibqa' imma, li dawn l-istess kumpaniji mhux qed jagħtu d-dritt lill-haddiema jissieheb f'Unjin. Spjegalna li l-paga minima hi biss ta' 175euro fix-xahar, imma għall-kumpaniji dan jfisser wkoll il-massimu tal-paga. Diversi għaqdiet tal-Haddiema kellhom iżarmaw minhabba n-nuqqas ta' flus u anka minhabba theddid kontinwu u qtil ta' Trejdnunjonisti.

Kemm hi kbira l-problema ta' 'child labour' fi Gwatemala?

Għandna mal-miljun tifel u tifla, ta' l-età bejn 8-14 il-sena, li jahdmu fil-Gwatemala. Issibhom jahdmu l-aktar fi 'sugar cane fields' u fil-produttjoni tal-café, servizzi domestiċi u fl-industrija tal-metal mekkanika.

Prezentament qed nġafsu biex l-użu ta' tfal fid-dinja tax-xogħol jispiċċa darba għal dejjem, permezz ta' kampanja edukattiva internazzjonali u anke lokali, billi nedukaw il-ġenituri biex ibiddu

l-mentalità li tfal mhux suppost jahdmu, u fl-istess hin noffru klassijiet ta' taġlim lit-tfal.

Fuq livell internazzjonali qed nahdmu direttament mall-konsumatur u soċjetà ċivili ġewwa l-Amerika biex jheggu l-kumpaniji, li l-maġġor parti tal-prodotti mmanifatturati jinbiegħu fis-suq Amerikan, biex jwaqqfu t-thaddim ta' tfal.

Spjegalna li l-ġenituri huma stess iħaddmu tfal, għax jemmnu li tfal bi dritt għandhom jahdmu bhala sens ta' ringrazzjament lejn il-ġenituri, talli gābuhom fid-dinja. Jemmnu wkoll li bniet m'għandhomx għalfajn li jistudjaw għax biex jistudjaw u mbagħad jizzewġu, jkun kollu għalxejn.

X'inhu l-livell tal-faqar fil-Gwatemala?

Aktar minn 75% tal-popolazzjoni tgħix taħt il-linja tal-faqar. Għandna

nuqqas kbir ta' taġlim fil-livell primarju u sekondarju. Ghalkemm skond il-Kostituzzjoni, l-Edukazzjoni Primarja hi obbligatorja, ir-realtà hi li għandna nuqqas kbir ta' skejjel pubbliċi u għalliema. Dana qed jimpedixxi milli l-edukazzjoni tkun disponibbli għal kullhadd. S'intendi din il-problema hi fattur politiku.

Fil-prezent x'tip ta' politika wiehed isib fil-Gwatemala?

Il-Gwatemala fl-aħħar perjodu kienet immexxija minn gvernijiet tal-lemin, wiehed iktar neo liberali minn l-iehor. Ix-xellug minn naha l-oħra jbati minn nuqqas ta' spazju biex jimrah fil-politika. Prezentament teżisti qasma kbira fix-xellug.

Il-movimenti tal-lemin jikkontrollaw il-midja, u bil-propoganda qawwija li għandhom iġieghlu n-nies jemmnu li l-politika xellugija hi xi haġa tal-passat. Il-maġġoranza tal-Partiti li għandna huma tal-lemin.

Kull persuna '1 fuq minn 18 –il sena għandha d-dritt li tivvota, b'eċċezzjoni

tal-pulizija u l-armata. Fl-elezzjoni jivvotaw anqas minn 50%. Jidher li nies qed tiflef kull interess lejn il-klassi politika. Il-partiti huma nieqsa minn programm politiku ċar, huma aktar mhedijin fuq ir-retorika.

Għandha nftwenzja il-Knisja fil-politika?

Nahseb li iva. Fil-fatt għal elezzjoni f' Settembru li ġej, ex qassis 'evangelista' hierieg bhala kandidat mal-lemin. Tajjeb ninnotaw ukoll li hafna mill-votanti mhumieq appassjonati li jivvotaw, għax jemmnu li xejn mhu ser jinbidel. Il-pajjiż hu nieqes minn sens ta' edukazzjoni li jrawwem in-nies biex jipparteċipaw aktar fil-politika.

Huwa minnu li Trejdnunjonisti fil-Gwatemala jiffaċċjaw theddid?

Eżatt! Anka jekk il-liġi titkellem favur 'id-dritt ta' assoċjazzjoni' mill-haddiema, il-kumpaniji jaqdbu u jkeċċu lil dawk il-haddiema li jippruvaw jissiehu jew jiffurmaw Unjin. L-haddiema jiġu 'blacklisted' u l-isem mxandar fuq diversi siti elettronici mill-kumpaniji stess. Il-haddiema milquta jsibuha diffiċli biex isibu xogħol, għax l-ebda kumpanija oħra ma thaddimhom.

“In-Neoliberalizmu faqqar il-poplu tagħna u kisser is-saħħa ta' l-Istat li jiproteġi l-haddiema u l-familji tagħhom. Il-kumpaniji ħadu kmand assolut ta' dak li jrid isir. In-Neoliberalizmu mhux is-soluzzjoni għal prosperità ta' nies. Imma mhux biss mhux is-soluzzjoni, imma faqqar u seraq ir-riżorsi tal-popli”.

L-kumpaniji biex jirrispettaw id-drittijiet tal-haddiema. Hafna mill-kumpaniji rrapurtati huma mis-South Korea, fit Amerikani u oħrajn b'sidien lokali. Jista' jkun li permezz tal-multa jsir xi forma ta' progress. 70% tal-kumpaniji fil-Gwatemala huma Sud Koreani.

Huwa minnu li diversi mexxejja ta' Trejdnunjin jinqatlu fil-Gwatemala?

Iva! Il-problema li l-Gvern qed jibqa' passiv biex jaqbad minn huma l-ħatja. Żgur li l-Istat mhuwiex jipparteċipa f'dawn l-atti bl-użu ta' paramilitari. Ir-rata ta' qtil għadha għolja imma mhux daqs kemm kienet meta Gwatemala kienet għaddejja minn gwerra ċivili li hadet 36 sena, bejn ir-ribelli marxisti (URNG) u l-Istat bl-appoġġ ta' paramilitari.

Illum dawn il-gruppi ċedew l-armi, ingħaqdu u dahhlu fix-xena politika, bhala partit ta' Xellug. Filfatti fl-elezzjoni f' Settembru li ġej il-Partit tax-Xellug b'mexxejja mara ser jikkontesta l-elezzjoni għat-tieni darba. Fl-aħħar elezzjoni ġenerali għabu 3.2% u jidher li fl-elezzjoni li ġejja ma tantx ser jikbru. Il-problema hi li ma għandhomx politika ċara. Ghalkemm għandna aktar minn 20 partit, il-maġġoranza huma tal-lemin.

Kif inhi s-sistema Soċjali fil-Gwatemala?

Illum, is-sistema tas-saħħa hi pubblika. Il-problema hi li l-poplu mhux intitolat għal mediċini b'xejn. Il-livell baxx ta' l-għixien jagħmilha diffiċli biex in-nies jixtru l-mediċini. Edukazzjoni nazzjonali favur il-prevenzjoni ma teżistix, allura mard jinfirx aktar. Is-sistema attwali mhix tgħaqdi l-htigijiet tan-nies.

L-istess il-qasam tad-djar hu wiehed prekarju. Għandna ma' 800,000 persuna li jgħixu fi kmamar iffullati u oħrajn bla saqaf fuq rashom. Il-popolazzjoni tlahhaq 14-il miljun. Il-familji għandhom bejn wiehed u iehor 8/10 t'itfal kull familja.

F'dan l-aħħar snin, nistgħu nġhidu li l-klassi medja sparixxiet għal kollox. 75% tal-popolazzjoni tgħix f'riskju tal-faqar u hafna minnhom jgħixu faqqar estrem. L-illitterizmu jlahhaq 34%. Imma nemmnu li l-figuri huma ferm aktar għolja.

X'għidilna rigward il-kundizzjonijiet tal-haddiema fil-Gwatemala?

21% tal-popolazzjoni attiva jahdmu f'xogħol formali, pubbliku u privat, b'kundizzjonijiet diċenti tax-xogħol. Il-bqija tal-haddiema jahdmu f'xogħlijiet prekarji.

Il-pajjiż hu nieqes f'dak li hu investment fil-kapital uman sabiex nattivaw investment barrani f' kwalità, minhabba l-problema ta' livell baxx tal-edukazzjoni. Allura qed nattivaw biss kumpaniji li jhaddmu b'kundizzjonijiet

(Ikompil f'paġna 5)

Nibża' le, imma mhedded kontinwament

(Jaqbad minn paġna 4)

mizəri, nsejhulhom 'sweatshops'. Kumpaniji li fl-ahhar mill-ahhar faċli li jitransferixxu x-xogħol f'pajjiż ieħor. Hafna minn dawn il-kumpaniji jiffinanzjaw il-partiti tal-lemin.

Kemm huma l-haddiema msieħba fi Trejtdjunjins, u teżisti xi kampanja favur dan?

Data uffiċjali ma teżistix, imma numru huwa baxx. Fl-industrija tal-fjuri u hafna kumpaniji oħra l-haddiema ma jithallew x jissieħbu. Jekk isir hekk il-kumpaniji jagħlu l-bibien u jitransferixxu x-xogħol f'pajjiż ieħor. Il-problema hi li qed tinbet ċertu apatija fost il-haddiema biex jingħaqdu.

Le! Kampanja fuq bażi nazzjonali ma teżistix fil-konkret imma qed isir hafna xogħol mit-trejtdjunjins u soċjetà ċivili biex nedukaw il-haddiema biex jorganizzaw u jimmobilizzaw ruħhom. Tajjeb ngħidu li hemm kumpaniji li jirrispettaw id-drittijiet tal-haddiema, u naħseb li għalhekk il-haddiema f'dawn il-kumpaniji ma jkunux iridu jissieħbu f'Unjin.

Imma huwa minnu li hemm biża' fost il-haddiema li jutilfu l-impjieg. Jekk jippruvaw jingħaqdu jfisser 'passaport dirett' għal barra. Fuq livell internazzjonali qed nsibu appoġġ minn organizzazzjonijiet oħra ta' Trejtdjunjins barranin.

Taħdem is-sistema tal-Koperattivi fil-Gwatemala?

Jeżistu koperattivi, l-aktar fis-settur bankarju u ta' kreditu, li minnhom jibbenefikaw il-bdiewa u l-intrapriżi żgħar, kif ukoll l-haddiema li jaħdmu fis-servizz pubbliku. Dawn il-koperattivi joffru interessi aktar baxxi mill-banek privati u self bl-imghax baxx. Għandna ukoll diversi koperattivi agrikoli.

Taħseb li Gwatemala ser taqbad it-triq ta' pajjiżi oħra fl-Amerika Latina, lejn ix-Xellug?

Fil-preżent le. Imma naqbel ma' dak li qed isieħb fil-pajjiżi l'oħra ta' l-Amerika Latina. Fil-Gwatemala qed kullma jmur jissahħah il-moviment indigenu. Il-partecipazzjoni tan-nisa qed tiżdied ukoll, u soċjetà ċivili qed tqum għal gustizzja soċjali. Din tkun haġa kolossali, imma sa llum id-divizjoni fix-xellug għadha kbira.

X'inhu l-hsieb tiegħek għal futur u l-politika neo liberali?

Il-Hsieb tiegħi għall-futur hu li nqajjmu aktar il-kuxjenza u l-kultura fost il-haddiema dwar id-drittijiet u l-obbligi tagħhom, sabiex jkollna soċjetà aktar ġusta. Ser nkomplu norganizzaw protesti, u nieħdu sehem f'dimostrazzjonijiet sabiex nheggu l-Gvern jerrfa' responsabilità biex jdaħhal aktar miżuri legali favur il-haddiema. Kif ukoll ngħafsu favur is-saħħa u s-sigurtà u favur livell ta' haġja diċenti għall-poplu ta' Gwatemala.

Nawgura li l-Maltin jkun aktar konxji meta jġu biex jixtru prodotti u jsaqsu aktar dwar il-kundizzjonijiet tal-haddiema. Huwa tajjeb li f'Malta qed titqajjem din il-kuxjenza, u li l-haddiema f'Malta qed jaħdmu biex jtejbu l-kundizzjonijiet tagħhom.

Tgħid se jhallas il-poplu għall-iskart tas-settur privat?

minn David Pisani

Ricenti giet diskussa id-Direttiva dwar ir-regulamentazzjoni ta' l-iskart fl-EU fejn hareg ċar li tkabbir ekonomiku fl-UE hu akkumpanjat minn ammonti dejjem jizdied ta' skart, li qed jikkawżaw telf bla bżonn ta' materjali u enerġija, danni ambjentali u effetti negattivi fuq is-saħħa u l-kwalità tal-haġja.

Bil-hsieb li titkisser din ir-rabta bejn it-tkabbir ekonomiku u l-generazzjoni ta' l-iskart, l-Unjoni Ewropea stabbilit qafas legali għall-immaniġġar ta' l-iskart madwar l-UE bid-Direttiva 2008/98/KE, b'enfasi l-aktar għal rikupru tal-prodott u riċiklaġġ.

Id-direttiva ntroduċiet hames linji ta' gwida f'dawk li huma għażliet għal immaniġġar ta' l-iskart, li għandhom jiġu applikati mill-Istati Membri meta jiġu biex jfasslu l-politika nazzjonali għal immaniġġar ta' l-iskart. Il-prevenzjoni ta' skart huwa l-aħjar għażla, segwit mill-użu mill-ġdid, riċiklar u forom oħra ta' rkupru, bil-'landfills' ikun l-aħhar soluzzjoni.

L-istati membri huma obbligati wkoll li jizviluppaw programm nazzjonali ta' prevenzjoni, ta' kif il-pajjiż jista' jilhaq dawn il-miri sa l-2020, fejn l-istati membri jridu jirriċiklaw 50% ta' l-iskart domestiku u skart simili (li jikkonsisti

f'kart, metall, plastik u ħġieg) u 70% ta' l-iskart mill-kostruzzjoni.

Fil-laqgħa harġu numru ta' osservazzjonijiet fosthom li d-definizzjoni ta' 're-use' hija iktar stretta meta kkomparata ma' 'recycle'. Ir-raguni li nghatat mill-kelliema hi, li sa llum hija ferm aktar diffiċli biex tingabar statistika fuq bażi nazzjonali ta' dak li hu 're-use'. Il-fatt hu li hafna minn nies jagħmlu użu mill-ġdid ta' l-hekk imsejjah 'skart' huma stess fid-dar tagħhom. Eżempju huwa kif ċerti kontenituri tal-hadid (bottijiet) jintużaw bhala kontenituri għal xtieli.

F'dak li hu *industrial waste*, din id-direttiva ma tapplikax, filwaqt għal dak li hu *ippakkjar* teżisti direttiva speċifikament għal dan il-ghan. Imma johroġ biċ-ċar li s-settur kummerċjali, li fuq livell Ewropew jgawdi minn 'sostenn u appoġġ' qawwi, għal darb'oħra ser jkun eżentat milli jerfa' responsabilità tiegħu, biex jiġbor lura parti minn l-ammont kbir ta' dak l-iskart li qed jiġġenera fis-suq l-istess settur.

L-ammont kbir ta' flixken ta' plastik li jidhru fit-toroq Maltin ta' kuljum huwa turija ta' nuqqas ta' rieda politika għal dik li hi responsabilità ugwali.

Fejn sejra l-Knisja?

Jikteb Evarist Bartolo MP

Bħalma ġara f'pajjiżi oħra b'hafna Kattoliċi go fihom bħall-Italja, l-Irlanda u ċ-Ċili fejn daħal id-dritt ċivili tad-divorzju, f'Malta dan id-dritt daħal ukoll bis-saħħa tal-voti tal-maġġoranza tal-Kattoliċi. Naf hafna Kattoliċi li vvutaw iva waqt li għandhom żwieġ b'saħħtu u qatt mhu se jużaw id-dritt tad-divorzju. Naf hafna Kattoliċi li vvutaw iva u jemmu li ż-żwieġ Kattoliku tagħhom huwa għal dejjem u qatt mhu se jaslu biex jużaw id-divorzju huma stess, imma ma jridux iċaħħduh lil dawk li għandhom bżonnu u lesti jużawh.

Dawn mhumieħ Kattoliċi 'a la carte' jew Kattoliċi *inferjuri* għall-oħrajn. F'pajjiżi oħra wara referendum bħal tagħna l-Knisja Kattolika għamlet eżami kbir u serju tal-kuxjenza, minflok ingħalqet fiha nnifisha biex tkeċċi lil dawk li vvutaw iva.

Nawgura li jiġri l-istess f'pajjiżna. Nemmen f'soċjetà demokratika u stat liberali fejn hemm separazzjoni bejn Knisja u Stat, u li l-ebda knisja ma tgawdi privileġġi legali, ekonomiċi u politiċi. Nemmen li d-drittijiet ta' kull knisja għandhom ikunu garantiti. Nemmen ukoll li għandna bżonn f'pajjiżna Knisja Kattolika ġenwina u haġja li twassal tassew l-aħbar it-tajba ta' Kristu.

Fil-vangeli ta' Matthew, Mark u Luqa naqraw kif fid-deżert wara sawma ta' 40 jum Kristu kellu tliet tentazzjonijiet quddiemu: sfida biex jibdel il-ġebel f'ħobż, biex jaqbeż minn fuq it-tempju u jsalvawh l-anġli u biex iqim

lix-xitan, u bhala premju jingħata s-saltniet kollha tad-dinja u l-ġid tagħhom.

Kristu huwa Kristu għax gheleb dawn it-tliet tentazzjonijiet. Ried li min jimxi warajh u jemmen fil-valuri tiegħu, jagħmel dan b'mod hieles u mhux għax jixtrieħ. Ried li l-valuri tiegħu jinxtardu wkoll u jiġu aċċettati b'mod hieles u mhux imposti bix-xabla tal-poter. Ried li l-valuri tiegħu ma jkunux marbuta mal-poter ekonomiku u s-saħħa tal-flus. Għalhekk gheleb it-tliet tentazzjonijiet li kellu quddiemu qabel beda l-haġja pubblika tiegħu.

Jolqtuni hafna r-riflessjonijiet li jagħmel Ivan Dostoevsky fir-rumanz 'L-ahwa Karamazov' dwar dawn it-tentazzjonijiet. Ivan jgħidilna dwar il-poeżija li kiteb li fiha fis-seklu 16 Kristu jzur Sivilja fi Spanja l-ghada li l-Kardinal Inkwizitur għadu kemm haraq "għall-glorja ta' Alla" 100 persuna eretika". Kristu jimxi fit-toroq sieket u kulhadd jagħrfu mill-qawwa li hierga minnu. Malli jkompli fejn halla bl-imħabba tiegħu għall-proxxmu meta kien fid-dinja, il-Kardinal Inkwizitur jordna lis-suldati tiegħu biex jarrestawh u jifgħuh il-habs.

Il-Kardinal Inkwizitur imur iżur lil Kristu fiċ-ċella u jgħidlu: Xid-dinja ġejt tagħmel lura fid-dinja? Se tħarbtinla dak kollu li bnejna fl-ahhar sekli; Knisja b'saħħitha mizzewġa ma imperi li qed jinfixru fuq wiċċ id-dinja bis-salib f'id wahda u bix-xabla f'id l-oħra.

Il-Kardinal Inkwizitur jgħid lil Kristu "kif fit-tliet tentazzjonijiet li għelibt fid-deżert wrejt li trid twemmin u

Għandhom il-hwienet kummerċjali jerfghu responsabilità u jkollhom depożiti apposta biex ammont kbir ta' l-iskart (ez bottijiet u flixken) jingħabru lura, bħalma jiġri fil-każ tal-flixken tal-ħġieg?

Tajjeb nkunu nafu fejn waslu d-diskussjonijiet bejn il-Gvern u GRTU fuq din il-materja.

Jidher li bil-'waste framework directive' u l-pjan nazzjonali 2020 għall-immaniġġar ta' l-iskart, ir-responsabilità ser tintefa' kollha kemm hi fuq il-familji Maltin, bl-ispejjeż li jiġi magħha s-sistema ta' riċiklaġġ fid-djar, f'dak li hu użu tal-ilma għall-ħasil u x-xiri ta' boroz għar-riċiklaġġ.

Biex nagħlaq forsi tajjeb jekk il-Gvern jibda jissupplixxi hu *tramite* il-Kunsilli Lokali, il-boroż tar-riċiklaġġ. Forsi jkun tajjeb wkoll li tiddaħhal kultura ġdida fejn il-konsumatur jithallas lura ta' reċipjent vojti, bħalma jsir fil-każ tal-ħġieg, b'hekk tkun qed tincentiva aktar il-kultura favur ir-riċiklaġġ u fl-istess hin tkun qed titfa' aktar responsabilità fuq dawk li qed jiġġeneraw l-iskart.

Jekk ma jsirux it-tibdiliet neċessarji fejn kullhadd jiġbed l-istess habel, is-sistema ser tkun falliment. Id-direzzjoni tal-Gvern finalment tidher li hi li l-konsumatur jkollu jagħmel tajjeb hu għall-immaniġġar ta' l-iskart.

mgieba fil-haġja mibnijin fuq il-libertà u mhux fuq il-mirakli, il-misteri u l-awtorità, u n-nies jippreferu dawn, minn dak li trid int <Kristu>.

Irrabjat, il-Kardinal Inkwizitur jgħid lil Kristu: "Nista' naqbad u nordna li tinharq bhala eretiku. Mur lura mnejn ġejt u tiġix lura iżjed f'din id-dinja, qatt, qatt u qatt u halli l-Knisja f'idejna." Jiftaħlu l-bieb taċ-ċella u Kristu johroġ barra sieket u jimxi fit-toroq mudlama u battala tal-belt ta' Sivilja bir-riħa tal-laħam mixwi tal-iġsma ta' mijiet ta' eretiċi li l-Kardinal Inkwizitur haraq f'isem Kristu u għall-glorja ta' Alla.

Kristu gheleb it-tliet tentazzjonijiet fid-deżert, izda matul is-sekli li għaddew u llum, il-Knisja Kattolika x'tagħmel meta jkollha quddiemha dawn it-tliet tentazzjonijiet - tad-dominju, tal-flus u tal-privileġġi?

Kristu ma riedx il-valuri tiegħu jinxtardu minn imperi u gvernijiet b'allejanza politika-religjuża fejn il-Knisja Kattolika tingħata privileġġi legali, politiċi u finanzjarji li jsaħħu d-dominju tal-Knisja, izda jcaħħduha mil-libertà u mill-kapaċità profetika tagħha. Kristu jgħid: "Ma tistax isservi lill-Alla u l-flus f'salt."

L-ghażla ta' Kristu hija favur il-foqra, favur l-imweggħin u l-imwarrbin, favur il-libertà u l-ġustizzja. Il-valuri tiegħu jridhom jinxtardu bħall-hmira, bħall-melħ, bħal żerriegħa żgħira u mhux permezz tal-flus, tal-biża', tat-teddied u tal-privileġġi mogħtija bhala frott tal-adulterju bejn il-Knisja u l-poter politiku.

700 każ ta' vjolenza domestika f'sena

Intervista ma' Roberta Leprè ta' 'Victim Support Malta' minn Michael Grech

Fost il-kwistjonijiet li l-organizzazzjoni tiegħek spiss ittrattat hemm dik tal-vjolenza. Tahseb li dawn il-kwistjonijiet tal-vjolenza fiżika hi marbuta ma' kultura vjolenti; mhux bil-fors f'sens fiżiku? Donnu hawn kultura, fis-sens wiesgħa tal-kelma, fejn biex wiehed jafferma lilu nnifsu, irid donnu bil-fors jirfes fuq dawk ta' tahtu?

Iva. Nahseb li hu minnu li hawn din il-kultura, u tidher f'bosta Istituzzjonijiet, lantijiet tax-xogħol u mkejjen oħra. Donnu biex wiehed jafferma ruhu irid bil-fors jirfes fuq xi hadd.

Madankollu, jien norbot din il-kultura wkoll ma-diskrepanza fis-soċjetà bejn il-poter li għandhom in-nisa u l-irġiel. Li din il-ħaġa teżisti hu fatt ovvju, minkejja li xi whud jidher dan. Hemm numru ta' statistiċi f'diversi oqsma li jikkonfermaw dan il-fatt. Donnu allura, teżisti xi ħaġa li ma thallix lin-nisa jkollhom l-istess setgħa ta' deċiżjoni daqs l-irġiel, kemm f'istituzzjonijiet pubbliċi, imma anke f'dawk aktar intimi bħal familja u relazzjoni. Donnu għadha teżisti l-idea lir-raġel (jew aħjar raġel li wkoll għandu ċerti karatteristiċi sterjotipati bħal li jkun dominanti, assertiv, eċċ) għandu jkollu setgħa ta' deċiżjoni aktar mis-shab jew il-kollegi tiegħu.

X'inhu skond int dak li jzomm biex din il-kultura ta' diskrepanza kontra n-nisa tibqa' kif inhi?

Illum, fit-teorija u b'mod legali tassew jeżistu opportunitajiet indaqs. Madankollu, fir-realtà għadu diffiċli għan-nisa li jkollhom aċċess veru jew uguali daqs l-irġiel għal dawn l-opportunitajiet. Donnu qisu għandek tellieqa bejn tnejn, fejn madankollu tellieq minnhom ser jigrigi għall-witā u l-iehor għat-telgħa. Id-distanzi jistgħu jkunu l-istess. Madankollu dan ma jagħmilx it-tellieqa ġusta. L-istess jista' jingħad fil-każ tar-raġel u l-mara. Fost l-ostakli li wiehed isib hemm dawk li nsibu fid-dinja tax-xogħol.

Dawn jidheru hafna, ngħidu aħna, meta mara jkollha l-ewwel tarbija. Tibda tinduna kemm hu diffiċli tkun omm u haddiema fl-istess hin, minhabba l-mod li bih ikun imqassam ċertu xogħol, li ma tkunx tista' toqgħod fuq ix-xogħol tagħha aktar mill-hin waqt li haddiehor jista', għax tkun trid tmur tiegħu hsieb binha jew bintha (għax fil-kultura tagħna, donnu għad hemm l-idea li l-omm għandu jkollha s-sehem ewlieni fit-trobbija, anke meta hi tkun taħdem), u allura tibda tidher kerha, u affarijiet oħra bħal dawn.

Anke jekk wiehed iħares lejn l-ogħla istituzzjoni f'pajjiżna, il-parlament; dan normalment jiltaqa' fis-sitta ta' fil-għaxija, hin li fih, nisa li jkollhom responsabilità ta' familja (ħaġa oħra li s-soċjetà tagħna

tippretendi min-nisa aktar milli mill-irġiel) ma jistawx jippartercipaw.

Tahseb li problema oħra f'dan kollu hi n-nuqqas ta' moviment militanti tan-nisa?

Personalment, jien ma tantx toghgħobni l-kelma 'moviment tan-nisa'. Nippreferi 'Moviment favur l-ugwaljanza'. Issa Malta dan il-moviment huwa attiv, madankollu mhux b'mod militanti. Ma johroġ fit-toroq u jagħmel stqarrijiet qawwijin u jipprotesta. Jista' jkun

li iva, dan in-nuqqas ma jaċċellerax il-proċess. Biss min-naħa l-oħra, s-shubija fl-Unjoni Ewropea xprunat 'min fuq' bosta aspetti ta' din il-kwistjoni. Kieku probabbli, ċerti hwejjeġ u miżuri kienu jieħdu aktar żmien.

U l-iskejjel qed jiggieldu b'mod effettiv din il-mentalità?

Naf li saru xi proġetti mill-kummissjoni għall-ugwaljanza u nahseb li n-numru ta' għalliema konxji dwar din il-kultura, hu aktar mill-passat dwar sterjotipi. Anke għaliex, fil-kors tal-għalliema fl-università hemm korsijiet li jitrattaw temi bħal dawn. Għalhekk, mhux bil-fors fil-klassi ser ikun hemm, bħalma kien hemm b'mod tista' tghid generali fil-passat; mudelli ta' nisa passivi, isajru d-dar u jagħmlu xogħol, waqt li l-irġiel dominanti u assertivi, jagħmlu xogħlijiet bħal pulizija, politiċi u rwoli oħra bħal dawn.

Semmejti it-titjib. Biss, bħal kull bniedem l-għalliema ser ikollu l-preġudizzji tiegħu u jibnihom tul is-snin, u bħal kull bniedem ieħor hu diffiċli li 1) ikun konxju tagħhom 2) jegħlibhom. Biss hemm ukoll tradizzjoni fl-istituzzjonijiet edukattivi li hi kontra dan kollu, u din għadha ma mietitx għal kolloxx. Għad hemm għalhekk fejn isir hafna titjib.

Rigward fenomeni bħall-vjolenza domestika, tahseb li dawn huma marbuta ma' fatturi bħal zieda fil-faqar u n-nuqqas ta' sigurtà fuq il-post tax-xogħol? U tahseb li hemm

rabta bejn din il-vjolenza u l-klassi soċjali?

Nibdedw mill-ewwel parti tal-mistqosija. Ikun żball li tghid li dawn il-fatturi; faqar, xogħol prekarju, u hwejjeġ bħal dawn jikkagunaw il-vjolenza domestika, u allura jekk neliminaw lil dawn ser neliminaw lil din. Dan ikun żball. Madankollu, hu fatt li dawn il-fatturi jaggravawha, bħalma jagħmlu fatturi oħra bħall-istress, abbuż mill-alkohol, loġhob tal-ażżard, u oħrajn. Huma fatturi li kollha jistgħu jwasslu biex il-vjolenza tiġri aktar spiss, u tkun aktar aggressiva.

L-istess dwar ir-rabta bejn il-vjolenza u l-klassi soċjali. Hemm fatturi li jistgħu ifixklu aktar lill-vittma, l-aktar jekk hi mara, milli toħroġ mill-problema; fatturi bħal nuqqas ta' edukazzjoni, nuqqas ta' xogħol, ta' hiliet soċjali, li kollha jistgħu inaqqsu l-fiducia ta' vittma li tista' u tipprova toħroġ mill-problema.

Issa anke jekk vittmi li ġejjin minn klassijiet soċjali aktar għolja; jista' jkollhom edukazzjoni formali aħjar u xogħol aktar stabbli li kif semmejt jgħinuhom ifittxu d-drittijiet tagħhom, imma hemm fatturi oħra li spiss jaħdmu kontribom, u li jzommuhom lura milli jfittxu għajnunha. Mill-esperjenza, spiss nara li dawk li ġejjin mill-klassijiet tan-nofs jew għolja jkollhom speċi ta' stigma, donnu tabù, li jxekkkihom milli jfittxu għajnunha. B'hekk il-problemi tagħhom jibqgħu aktar mohbija.

Rigward il-vittmi tal-kriminalità tahseb li jsir wisq enfasi fuq il-kastig tal-kriminali, milli fuq is-servizzi biex il-vittma tikseb mill-ġdid is-sigurtà psikoloġika u mhux li tkun 'tilfet'?

Uffiċjalment, bħal issa hemm enfasi fuq 'gustizzja riparatriċi'; jgħifri mod ta' kif issir gustizzja li tiffoka fuq li tiġi rrangata l-hsara u l-ingustizzja, aktar milli fuq 'gustizzja retributtiva' li aktar ftitex li tpatiha lil dak li jkun żbalja. Din il-gustizzja riparatriċi għandu jkollha żewġ aspetti; wiehed marbut ma' min għamel ir-reat, biex dan jew din jirriforma jew jirrangar ruħu/ha u b'hekk possibbilment ma jagħmilx reat ieħor meta johroġ jew toħroġ barra.

Hemm ukoll l-aspett tal-vittma. Ġa rajna, fis-snin li għadew, bidla biex il-vittma tista' tkun parti mill-proċeduri. Madankollu, dan mhux biżżejjed. Hemm bżonn titjib fil-mod li bih nilqgħu l-vittmi fl-għasses tal-pulizija u f'imkejjen oħra fejn dawn ifittxu kenn. Hemm bżonn titjib fil-mod li bih nisimghu lill-vittmi. Hemm bżonn titjib fil-qrati; dewmien, kazijiet fejn il-vittma titla' biex tixhed u l-offensur ma jitlax u b'hekk taħli ġurnata, u affarijiet bħal dawn.

L-istruttura legali qed thares lejn il-vittma u qed issibilha post. Bħalma għidt, qabel din lanqas biss

kienet parti mill-proċess, waqt li llum għanda sehem shih. Anke l-ligi riċenti tal-'parole', tagħti każ il-vittma. F'din tajjeb insemmu li kien hemm konsultazzjoni min-naħa tal-awtoritajiet ma' NGO's bħal tagħna.

Madankollu, fuq livell aktar prattiku jeħtieġ aktar xogħol biex dawn l-ideali tassew jitwettqu.

Fi programm reċenti fuq it-televiżjoni Taljan, smajt li hafna abbużi u vittimizazzjoni jseħħu fil-kuntest tal-familja. F'pajjiżna, min-naħa l-oħra din l-istituzzjoni tiġi spiss idealizzata, bħallikieku hi xi ħaġa totalment pożittiva. Tahseb li għandna mmorru li 'l hinn minn din l-idealizzazzjoni?

Dan hu veru li hafna abbużi jseħħu fil-kuntest tal-familja. Hemm ukoll riċerka li turi dan; riċerka li llum hi hafna aktar aġġornata minn dik li kien hemm fil-passat (u li kienet tinkludi biss każi rapportati lill-pulizija jew lil aġenziji bħal Appoġġ). Biex nifhemu sew x'jimplika dan, is-sena l-oħra ġew imressqa 700 każ ta' vjolenza domestika. Madankollu, studju tal-Commission on Domestic Violence juri li aktar minn waħda minn kull erbgħa nisa f'Malta xi darba sfat vittma ta' vjolenza domestika, kemm fiżika jew anke mhux fiżika. Dawn għalhekk, jekk issarraffhom f'numri jiġu hafna aktar min-numri ta' każi mressqa l-qorti.

Dan għalhekk jikkonferma kemm hemm vjolenza fil-kuntest tal-familja. U tajjeb ngħid li r-rapport jitratta l-vjolenza fuq in-nisa biss. Hemm ukoll vjolenza fuq it-tfal; li dwarha ma teżistix riċerka xjentifika, kif ukoll vjolenza fuq l-anzjani, li hafna spiss nassumu li lanqas biss teżisti. Hawnhekk teżisti riċerka li wkoll turi li hafna mill-abbuż fuq l-anzjani isir fil-kuntest ta' familja.

Għandna immorru li 'l hinn mill-idealizzazzjoni, anke jekk importanti ma ninsawx il-hafna aspetti pożittivi li din l-istituzzjoni ġeneralment toffri. It-tajjeb ma jithassarx mill-hażin, u importanti li dan it-tajjeb jibqa' jidher. Però importanti wkoll li ċerti affarijiet li qabel kienu tabù; bħall-abbuż fuq it-tfal fil-familja ngħarf u jeżistu, u mhux nippretendu li ma jeżistux, jew anke jekk nafu li jeżistu ma nsemmuhomx.

Anke għaliex jekk ma nagħmlu xejn il-problema ser tibqa', ser tigrava ruħa u ser terġa isseħh il-quddiem, meta l-'generazzjoni vittma' issir adulta hi. Ġeneralment, jekk ma jsir xejn, meta l-vittma jsir jew issir adult/a vittma j/tispicċa jew tibqa' vittma hi jew issir hi aggressur. Irridu nkissru dan iċ-ċiklu.

Għalhekk dwar il-familja, jidherli li la għandna nideallizzaw u lanqas niddemonizzaw. Għandna nkunu aktar realistiki.

Min hu intressat jikkuntatja lil Victim Support Malta jista' jagħmel dan fuq 21228333 jew fuq co-ordinator@victimssupportmalta.org

A Global Food Crisis is Emerging

Sammy Camilleri,
Ontario Canada.

The price of wheat is setting an all time high in the United Kingdom. Food riots are spreading across Algeria. Russia is importing grain to sustain its cattle herds until spring grazing begins. India is wrestling with an 18% annual food inflation rate, sparking protests. China is looking abroad for potentially massive quantities of wheat and corn. The Mexican government is buying corn futures to avoid unmanageable tortilla price rises.

But whereas in years past, it's been weather that has caused a spike in commodities prices, now it's trends on both sides of the food supply/demand equation that are driving up prices. On the demand side, the culprits are population growth, rising affluence, and the use of grain to fuel cars.

On the supply side the problems are from: soil erosion, aquifer depletion, the loss of cropland to nonfarm uses, the diversion of irrigation water to cities, the *plateauing* of crop yields in agriculturally advanced countries, and due to climate change, crop withering heat waves, melting glaciers and ice sheets. This climate related trends seem destined to take a far greater toll in the future.

Today there will be 219,000 additional mouths to feed at the dinner table, and many of them will be greeted with empty plates. Another 219,000 will join us tomorrow. At some point, this relentless growth begins to tax both the skills of farmers and the limits of the earth's land and water resources.

Beyond population growth, there are now some 3 billions people moving up the food chain, eating greater quantities of grain intensive livestock and poultry products. The rise in meat, milk, and egg consumption in fast growing developing countries has no precedent. Total meat consumption in China today is already nearly double, that in the United States.

The third major source of demand growth is the use of crops to produce fuel for cars. In the US, which harvested 416 millions tons of grain in 2009, 119 million tons went to ethanol distillers to produce fuel for cars. That's enough to feed 350 million people for a year. The massive U.S investment in ethanol distillers sets the stage for direct competition between cars and people for the world grain harvest. This demand for oil bearing crops is not only reducing land available to produce food crops in Europe, it is also driving the clearing of rainforests in Indonesia and Malaysia palm oil plantations. The combined effect of these three growing demands is stunning: a doubling in the annual growth in world grain consumption from an average of 21 million tons per year in 1990-2005 to 41 million tons per year in 2005-2010.

Most of the huge jump is attributable to the orgy of investment in ethanol distillers in the US in 2006-2008. While the annual demand growth for grain was doubling, new constraints were emerging on the supply side, even as longstanding ones, such as soil erosion intensified.

An estimated one third of the world's cropland is losing top soil faster than new soil is forming through natural processes and thus is losing its inherent productivity. Two huge dust bowls are forming, one across northwest China,

western Mongolia, and central Asia, the other in central Africa. Each of these dwarfs the US dust bowl of the 1930's. Satellite images show a steady flow of dust storms leaving regions each one typically carrying millions of tons of precious top soil.

Meanwhile aquifer depletion is fast shrinking the amount of irrigated area in many parts of the world. This relatively recent phenomenon is driven by the large scale use of mechanical pumps to exploit underground water. Today, half the world's people live in countries where water tables are falling as over pumping depletes aquifers. Once an aquifer is depleted, pumping is necessarily reduced to the rate of recharge unless it's a fossil (non replenish able) aquifer, in which case pumping ends altogether.

But sooner or later, falling water tables translate into rising prices. From 2007 to 2010, Saudi wheat production fell by more than two thirds. By 2012, wheat production will likely end entirely, leaving the country totally dependent on imported grain.

The Arab Middle East is the first geographic region where spreading water shortages are shrinking the grain harvest. But the really big water deficits are in India, where the world's bank numbers indicate that 175million people are being fed with grain that is produced by over pumping.

In China, over pumping provides food for some 130 million people. In the United States, the World's other leading grain producer; irrigated area is shrinking in key agricultural states such as California and Texas. A similar situation is emerging with wheat yields in Europe.

In France, Germany and England, wheat yields are no longer rising. These three countries together, account for roughly one-eighth of the world's wheat harvest. Suburban sprawl, industrial construction, and paving of lands for roads, highways, and parking lots are claiming cropland in the central valley of California, the Nile river basin in Egypt, and in densely populated countries that are rapidly industrialising, such as China and India. In 2011, new car sales in China are projected to reach 20 million, a record for a country.

The rule of thumb is that for every 5 million cars added to a country's fleet, roughly 1 million acres must be paved to accommodate them, and cropland is often the loser.

Fast growing cities are also competing with farmers for irrigation water. In areas where all water is being spoken for, such as most countries in the Middle East, Northern China, the South Western United States, and most of India, diverting water to cities means less irrigation water available for food production.

The rising temperature is also making it more difficult to expand the world grain harvest fast enough to keep up with the record pace of demand.

Crop ecologists have their own rule of thumb; for each 1 degree Celsius rise in temperature above the optimum during the growing season, we can expect a 10% decline in grain yields. Another emerging trend that threatens food security is the melting of the mountain

glaciers. This is of particular concern in the Himalayas and on the Tibetan Plateau, where the ice melt from glaciers helps sustain not only the major rivers of Asia during the dry season, such as the Indus, Ganges, Mekong, Yangtze, and Yellow Rivers, but also the irrigation systems dependent on these rivers.

Without the ice melt, the grain harvest would drop precipitously and prices would rise accordingly. The current surge in world grain and soybean prices, and in food prices more broadly, is not a temporarily phenomenon. We can no longer expect that things will soon return to normal, because in a world with a

rapidly changing climate system, there is no norm to return to.

The unrest of these past few months is just the beginning. It is no longer conflict between heavily armed superpowers, but rather spreading food shortages and rising food prices....and the political turmoil, threatens our global future.

Unless Governments 'quickly' redefine security and shift expenditures from military uses to investing in climate change mitigation, water efficiency, soil conservation, and population stabilisation, the world will in all likelihood be facing a very dismal future.

Making Disabled Women More Visible

Marie Anne Zammit

The Disability Strategy 2020 is an initiative taken by the European Commission, covering the time frame between 2010 and 2020 with the aim of enabling individuals with disability to take part in all aspects of life.

This proposed Strategy will ensure access to EU funding, help raise public awareness about disability, and encouraging member governments to work together in removing obstacles to inclusion. Also, this will fulfill the commitment of the EU to the UN Convention on the Rights of Persons with Disabilities.

On the 4th of June, along with members of Left wing organisation Zminijetna, and other organisations, I participated in the march organized in Valletta for raising awareness on individuals with disabilities. Also, to highlight the fact that Malta, unlike the EU had not ratified the 100th ratification on UN Disability Convention.

In the recent years, much has been achieved in integrating individuals with disability but women with disabilities are still not visible in all sectors of society. Women with disabilities are still being viewed as vulnerable, dependent and not in ordinary roles like ordinary women. Even when it comes to the media, these women either portrayed as victims or as exceptional people but rarely represented in ordinary roles or as professionals, performers and other roles allotted to other women.

According to recent reports by World Health Organisation and the International Labour Organisation, women around the world may be more at risk of becoming disabled due to neglect in health care, poor workforce or duties and to gender based violence. In certain regions across the globe, disabled women are more vulnerable to discrimination and violence, and more subject to illness, to the risk of poverty and social isolation when in comparison to other non disabled women.

In the European Union, 44 % of women with disabilities are unemployed when compared to 25% of disabled men. This is creating discrimination as women with disability may not fit in the stereotype as perceived by the employer. Obese women may face the same situation, where they are either not employed or offered jobs where they are not visible.

Studies by the OECD – Organization for Economic Cooperation and Development is an international organisation helping governments tackle the economic, social and governance challenges of a globalised economy suggests that 39 % to 68% of girls with intellectual or developmental disabilities are being sexually abused before

turning eighteen. Women and girls with disabilities are being exposed to male violence, including sexual violence and sexual harassment, experience difficulties in expressing their suffering, are less likely to be understood, particularly those with intellectual abilities or with hearing disabilities.

Although, there may be no data on the rate of violence on disabled women, it does not necessary mean that some form of violence is not taking place. In fact, it is possible, that the most dangerous place for women with mental disability may be their homes. Women with mental disability may be more dependent on others for long term care and the risks of being discovered is perceived low by the perpetrator, whoever he or she may be.

In this context, it is necessary to come up with new strategies which enable women with disabilities to talk and express themselves with confidence and communicate their distress.

Another obstacle for disabled women is that of their own sexuality. This is often denied as the common idea often is that girls with disabilities have no sexual identity, nor a right to find a partner. In this area, more education and awareness is needed. Some men may find that having a sexual relationship with disabled women is difficult to conceive but this is only a distorted belief and taboo. The fact that disabled women may not fit the model promoted by the media does not mean that they are not entitled to sexuality.

These perceptions can be addressed through education and by providing access to family planning services and the same applies in the case of motherhood. Women with disabilities find it hard to have a family of their own as they are brought up to believe that they cannot have a relationship with a partner, let alone having children. Even, they may be discouraged from obtaining contraceptives and from becoming pregnant.

In view of this situation, initiatives should be aimed at changing attitudes and behaviour towards women with disabilities, focusing on educating and nurturing a sensitive response among society. Women with disabilities must be depicted in the media as other people in ordinary situations, or else expressing their views in everyday activities.

Women and girls should have the same opportunities to participate in artistic, cultural and even sports activities. The course of actions should go far an increasing in women s' participation in the community and even political life. This will be of an advantage to society at large and to consolidating the EU Disability Strategy.

Partiti Komunisti minn 44 pajjiż jiltaqgħu fi Brussels

Tnejn u hamsin delegat minn Partiti Komunisti u tal-Haddiema, li ġejjien minn 44 pajjiż differenti, fosthom dawk Afrikani, Asjatiċi, ta' Lvant Nofsani, l-Amerika u l-Ewropa, iltaqgħu għewwa Bruxelles bejn it-13 u l-15 ta' Mejju għal Seminar Komunista Internazzjonali li kien ospitat mill-Partit tal-Haddiema tal-Belġju, (Parti de Travail de Belgique.)

It-tema tas-Seminar kienet "It-Tishih tal-Partiti Komunisti illum meta l-kriżi sistematika tal-kapitalizmu qed tipprofondixxi".

Ta' kull sena isir dan is-seminar għewwa Bruxelles. L-ewwel wiehed kien sar fl-1992 u din is-sena kienet l-20 edizzjoni ta' dan is-seminar. Il-partecipanti indirizzaw il-laqgħa billi tkellmu dwar l-esperjenzi konkreti ta' kif il-Partit tagħhom qed jaffrontata l-kriżi ekonomika, politika, u l-għlieda ideoloġika u soċjali, fil-pajjiżi rispettivi tagħhom. Fost dawn kien

hemm rappreżentanti mill-Partit Komunista ta' Greċja (KKE), ta' Spanja u l-Portugal, li lkoll tkellmu

dwar ir-rwol tal-Partit fil-għlieda kontra l-politika neoliberali, kif ukoll tkellmu dwar iż-żieda fl-appoġġ mill-Klassi tal-Haddiema fl-Elezzjonijiet Ġenerali.

Min dawn l-iskambji ta' fehmiet, opinjonijiet, u esperjenzi, wasslu biex jinħareg dokument finali.

Peress li s-seminar inżamm ftit xhur wara l-waqa' ta' reġimi pro Imperjalizmu, fit-Tuneżija u l-Eġittu, bis-sahha tal-klassi tal-haddiema u l-Unjins, importanza inghatat l-aktar għall-iżviluppi li qed isehhu f'dawn il-pajjiżi u l-perspettiva lejn id-dinja Għarbija.

Sessjoni shiha kienet iddedikata għal din l-kwistjoni, fejn diversi kelliema fosthom dawk ta' l-Algerija, l-Eġittu, l-Iran, il-Libanu, il-Marokk, il-Palestina, is-Sirja u Tuneżija taw tagħrif dwar l-esperjenzi tagħhom reali għal avvenimenti storiċi. Wara diskussjoni ġie mfassal u approvat dokument dwar is-sitwazzjoni fid-dinja Għarbija.

Fis-seminar tressqu numru ta' 'riżoluzzjonijiet speċifiċi', seba' b'kolloxx, li ġew approvati. Dawn kienu jittrattaw firxa ta' kwistjonijiet jaharqu: fosthom is-solidarjetà ma' Kuba; favur il-paċi fil-peniżola Koreana; il-għlieda kontra l-anti-komunizmu u ripressjoni fuq nies bi twemmin komunista f'diversi pajjiżi, fosthom ir-Russja, il-Litwanja u l-Istati Uniti u kontra l-intervent imperjalista fil-Kosta ta' l-Ivorju; u s-sitwazzjoni fil-Kolumbja.

Il-Konkluzjonijiet Ġenerali, iddikjarazzjoni dwar il-Dinja Għarbija, ir-riżoluzzjonijiet u dokumenti tas-Seminar Komunista Internazzjonali 2011 huma disponibbli fuq is-sit www.icsbrussels.org, f'*diversi lingwi*.

LUDO MARTENS (1945-2011)

Kmieni filgħodu nhar il-Ħadd 5 ta' Ġunju 2011, wara marda twila u qerrieda, miet Ludo Martens, eks-president tal-Partit tal-Haddiema tal-Belġju.

Filmkien ma' Paul Goossens u Walter De Bock, Ludo Martens kien wiehed mill-aktar mexxejja magħrufa ta' l-istudenti f'Mejju tal-1968 għewwa l-Belġju.

Fl-1979, Ludo Martens kien strumentali fit-twaqqif tal-"Partit tal-Haddiema Belġjan (WPB)", li twieled mill-għaqda ta' bejn il-moviment tal-istudenti u l-moviment tal-Haddiema.

Ludo Martens fis-snin turbulenti tas-sebghinijiet tas-seklu l-iehor kien strumentali biex stimula lil Kris Merckx, li taht il-prinċipju ta' "Inservu l-poplu" ġew imwaqqfa l-kliniċi "Mediċina għall-Poplu", li jipprovdu kura tas-sahha b'xejn. Illum jeżistu 11-il klinika li jipprovdu kura għal aktar minn 25,000 pazjent. Din il-hidma tibqa' waħda mill-kisbiet ewlenin tal-Partit tal-Haddiema Belġjan.

Martens halla hafna kitba warajh fosthom "Another View of Stalin" li huwa ppubblika fl-1994, fejn fl-introduzzjoni huwa kiteb hekk: "Niddefendu x-xogħol ta' Stalin, essenzjalment ahna nkunu qed niddefendu l-Marxiżmu-Leninizmu. Dan huwa ta' mportanza, u l-kompitu urgenti tagħna fil-preparazzjoni għall-għlieda tal-klassi fl-Ordni Ġdida Dinija. Għal dan il-ghan il-WPB fl-1999 bdew iniedu Seminar Internazzjonali Komunista.

Ludo Martens irtira mill-kariga ta' President tal-PTB fl-1999 u l-ahhar għaxar snin ta' hajtu iddedikom f'hidma għewwa r-Republika Demokratika tal-Kongo, mal-moviment progressiv Kongoliz.

Approvata l-Konvenzjoni favur id-drittijiet tal-Haddiema Domestiċi

Gvernijiet, min ihaddem u Unjins, f'Konferenza Internazzjoni tax-Xogħol għewwa Ġinevra ivvotaw favur bi 396 vot, 16 kontra u 63 astenzjonijiet biex tiġi approvata il-Konvenzjoni favur drittijiet bażiċi għall-Haddiema Domestiċi magħrufa bħala *Domestic Workers Convention*. Din il-Konvenzjoni kien ila żmien twil biex tiġi diskussa. Filfatt ma' l-ahbar ta' l-approvazzjoni, hafna haddiema li kienu fil-gallerija jsegwu l-konferenza deheru jibku bil-ferh.

Fid-dinja nsibu madwar 21.5 miljun *haddiem domestiku* li ma jgawdu l-ebda protezzjoni legali. Fl-Amerika biss tospita mill-inqas 2.5 miljun minn dawn il-haddiema, bil-maġġor parti jkunu haddiema immigranti mill-pajjiżi ta' l-Amerika t'Isfel u dawk Ċentrali.

Normalment il-*haddiema domestici* huma l-aktar nisa, ġejjien minn familji foqra, fejn minhabba l-livell baxx ta' edukazzjoni, ftit li xejn għandhom ċans jsibu xogħol alternattiv. Dawn il-haddiema huma stess holqu x-xogħol li jikkonsisti f'li joffru servizz fil-kura u hsieb ta' membri vulnerabbli fis-soċjetà – fosthom jiehdu hsieb it-ftal ta' familji, l-anzjani, l-morda u persuni b'dizabilità. F'kelma ohra jaqdu l-htigijiet u bżonnijiet ta' kuljum fid-djar privati f'dak li hu knis, tindif, hasil ta' platti u hwejjeġ, xiri, tisjir, manutenzjoni tal-ġonna u affarijiet ohra domestiċi. Jingħad li sa llum għad ma hawnx statistika ta' dawn il-haddiema, peress li dawn il-haddiema issibhom jaħdmu l-aktar fl-ekonomija s-sewda.

Madankollu, mingħajr dawn il-miljuni ta' haddiema 'multi-taskers', hafna soċjetajiet u ekonomiji fid-dinja b'mod

sempliċi ma jkunux jistgħu jaħdmu. Dawn il-haddiema fl-ekonomija mondjali huma magħrufin bħala 'l-haddiema nvizibbli', fejn id-drittijiet tagħhom huma miċhudin. Dawn il-haddiema huma suxxettibbli għall-esplojtazzjoni, abbuż u jasar.

Il-ġid li jistgħu jagħtu fil-kontribuzzjoni tagħhom għall-ekonomija, hafna drabi ma tittehidtx bis-serjetà, jew anke tiġi miċhuda, qisu xi 'estensjoni ta' xogħol tad-dar', li ma għandux valur ta' hlas.

In-nies li jaħdmu f'dan il-qasam ma jqisux ruħhom bħala 'sefturi', 'servili' jew 'helpers' imma haddiema. Ilhom żmien twil jagħmlu kampanji sabiex fuq livell globali jiġu rikonoxxuti legalment.

Skond Karin Pape, ko-ordinatur ta' IDWN, l-approvazzjoni ta' din il-Konvenzjoni fil-konferenza ta' l-Organizzazzjoni Internazzjonali tax-Xogħol (ILO) se tkun t'fisser bidla tremenda għall-haddiema domestiċi f'dawk il-pajjiżi fejn huma esklużi mil-legislazzjoni tax-xogħol u skemi ta' harsien soċjali. Hija tkompli tgħid li hafna Gvernijiet wiegħbu pożittivament għall-approvazzjoni, anke l-Indja u ċ-Ċina, minkejja li lmentaw li l-Konvenzjoni hija 'wisq deskrittiva'. Pożizzjonijiet ohra kienu jvarjaw, minn appoġġ għoli minn hafna pajjiżi ta' l-UE għal ukoll dak minimu, u l-oppożizzjoni qawwiya mill-pajjiżi tal-Golf Għarbi, u l-appoġġ sieket ta' Nepal u Sri Lanka. L-iskużi li ngiebu kienu varji, fost l-aktar komuni kienet li liġi ma tistax tiġi nferzata fi djar privati.

Dawn il-haddiema full u part-time ser jkunu qed jgawdu minn drittijiet bażiċi

tax-xogħol fosthom paga minima, dritt għall-assocjazzjoni hielsa, kuntratt ta' xogħol, leave annwali, l-aċċess għas-servizzi mediċi u l-libertà tal-moviment. Il-fatt li hafna minn dawn il-haddiema huma nisa saret enfasi speċjali dwar il-protezzjoni tal-maternità.

Jeżistu pajjiżi fejn jeżistu diġa kundizzjonijiet tajba tax-xogħol għal dawn il-haddiema, fejn fl-Afrika t'Isfel, il-Gvern dahhal bl-liġi d-dritt ta' paga minima għall-haddiema domestiċi, filwaqt li fit-Tanzanija l-gvern inkluda l-haddiema domestiċi fl-iskema ta' sigurtà soċjali ta' l-Istat.

Il-Kampanja ta' ILO favur id-drittijiet bażiċi ta' Haddiema Domestiċi kienet imsejsa fuq "Xogħol diċenti għal kulhadd, u li verament jinkludi lil kulhadd, il-Konvenzjoni għad-Drittijiet tal-Haddiema Domestiċi jehtieg li ssir realtà".

(*Is-sors ta' l-informazzjoni ttiehed minn New Internationalist Issue June 2011 u ABC News*)

www.maltanalysis.com
media website

News :: Analysis :: Debate

contributions are now being accepted

email to: mariomifsud52@yahoo.com

